

NASZE WYDAWNICTWA

INSTYTUT ZACHODNI
ul. Mostowa 27, 61-854 Poznań
tel. +61 852 28 54
fax +61 852 49 05
e-mail: wydawnictwo@iz.poznan.pl

BILANS 25 LAT TRAKTATU MIĘDZY RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ A REPUBLIKĄ FEDERALNĄ NIEMIEC O DOBRYM SĄSIEDZTWIE I PRZYJAZNEJ WSPÓŁPRACY Z DNIA 17 CZERWCA 1991 R.

Marta Balcerek-Kosiarz, Tomasz Budnikowski, Radosław Grodzki,
Piotr Kubiak, Tomasz Morozowski, Witold Nowak, Andrzej Sakson, Marcin
Tujdowski, Maria Wagińska-Marzec

IZ Policy Papers nr 17(I)

Instytut Zachodni, Poznań 2016, 66 ss.

Autorzy z Instytutu Zachodniego podjęli się próby podsumowania 25 lat obowiązywania Traktatu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy oraz oceny realizacji jego postanowień na różnych polach: polityki wewnętrznej i zagranicznej, gospodarki, stosunków społecznych i wymiany kulturalnej.

Relacje polsko-niemieckie charakteryzują się obiektywną asymetrią wynikającą z różnego potencjału ludnościowego, terytorialnego, gospodarczego oraz miejsca i znaczenia obu państw na arenie międzynarodowej. Przystąpienie Polski do NATO i Unii Europejskiej stało się ważną cezurą w stosunkach dwustronnych. Polska i Niemcy są państwami sojusznicznymi, które wyznają te same wartości charakterystyczne dla demokratycznych państw prawa.

Zawarcie Traktatu w 1991 r. oznaczało historyczny zwrot w kierunku dobrosąsiedzkich i partnerskich relacji. W świadomości społecznej mieszkańców obu państw ugruntowało się przekonanie, że współczesne stosunki pomiędzy Polską a Niemcami są najlepsze w ponad tysiącletnich dziejach obu narodów. Nie oznacza to jednak, iż pomimo zbieżności strategicznych interesów nie występują różnego rodzaju sprzeczności, np. dotyczące polityki energetycznej i klimatycznej, historycznej czy też pozycji prawnej mniejszości narodowych.